

A Heysel Tragédia

2013 május 22. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Az UEFA rendezvények legsötétebb órájaként emlegetik, ami 1985. május 29-én történt Brüsszelben, a Heysel-stadionban. Az angol huligánok támadása után egy led?lt támfal 39, zömében olasz szurkoló halálát okozta a Liverpool-Juventus BEK-dönt? el?tt.

A meccset lejátszották, az olaszok nyertek, de ez akkor már keveseket érdekelt.

A katasztrófának számos oka és el?zménye volt: a 70-es, 80-as évek brit futballhuliganizmusa; a szervez?k és a jegyértékesítéssel foglalkozó cégek hibái; a rendfenntartók és biztonságiak felületes munkája; az angol és az olasz szurkolók közötti ellentét vezetett a tragédiához.
Egy évvel el?bb angolokat késeltek meg Rómában.

A Liverpool a korszak leger?sebb csapata volt, sorban nyerte a trófeákat. 1976-tól hét bajnoki címmel, 1977-t?l négy BEK-gy?zelemmel a legsikeresebb klub volt Angliában és Európában. Brüsszelbe címvéd?ként érkeztek, 1984-ben az AS Romát verték, éppen annak pályáján, a Stadio Olimpicóban.
Éppen a római dönt? után történtek miatt lehetett arra számítani, hogy az angolok revansot akarnak venni az olaszokon. Az akkori meccs után a hazai drukkerek rátámadtak a vendégekre, verekedtek, néhány angolt megkéseltek. Nem spontán akció volt, hiszen a találkozó el?tt a stadion környékén parkoló autókban fegyvereket találtak a rend?rök.

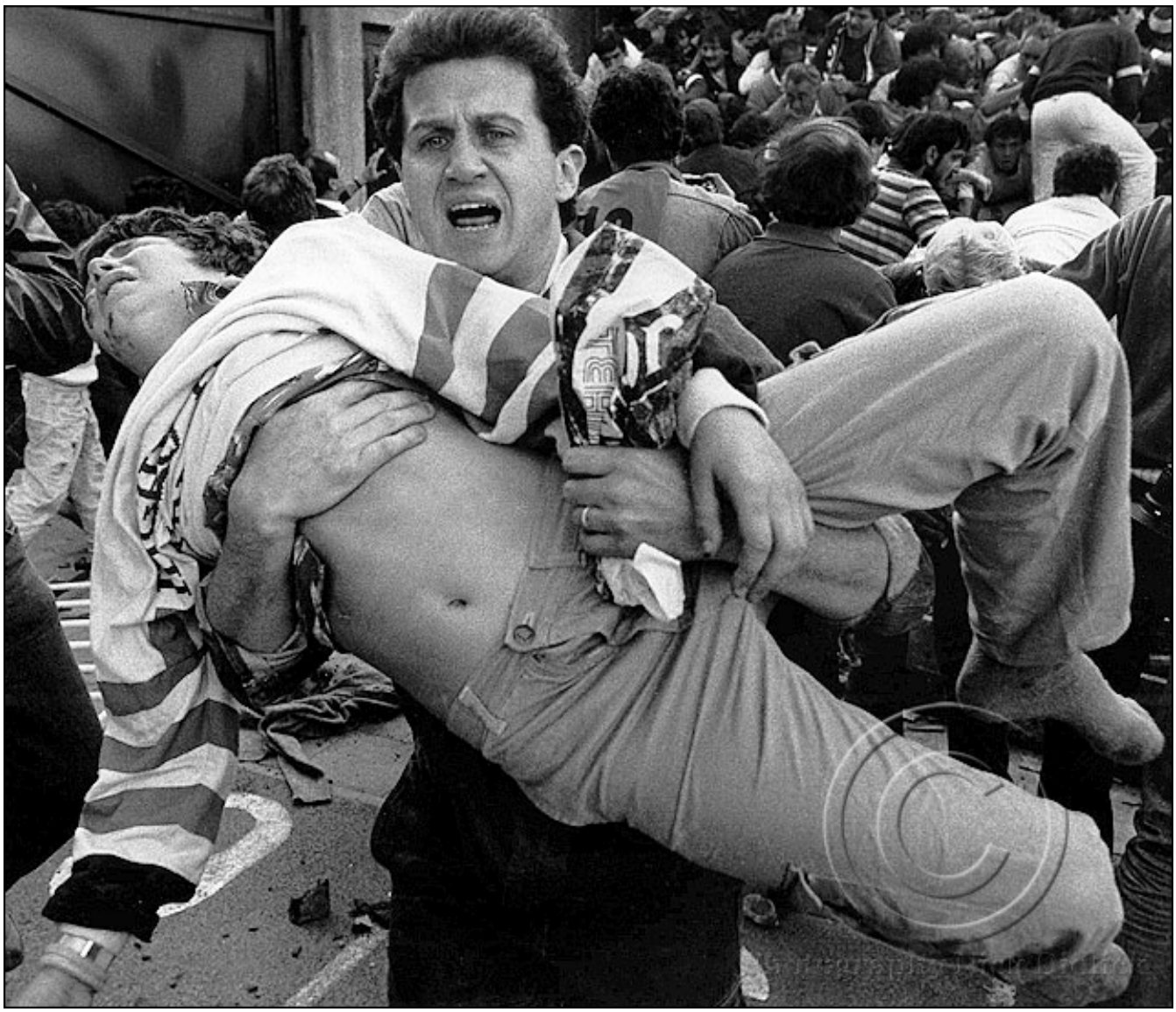
A Liverpool helyszínen tartózkodó sajtósa szerint a római drukkerek a buszmegállókban várakozó angolokra rontottak, a buszvezet? pedig nem engedte felszállni a vendégeket, a liverpooliak a rend?rök megérkezéséig a brit nagykövetség épületébe menekültek. Meglep?, de az angol sajtó nem foglalkozott külön az eseménnyel, egyedül a liverpooli Echo számolt be b?vebben a szurkolókat ért támadásról.
Alan Kennedy, a Liverpool akkori véd?je is ezt er?sítette meg, amikor az események 25. évfordulója el?tt nyilatkozott: „Biztos vagyok benne, ami történt, kapcsolódott a római eseményekhez. Sok szurkolónk volt ott Brüsszelben, akit egy évvel korábban támadás ért az olasz f?városban.”
Elavult, omladozó stadion

Lerobbant létesítmény adott otthont a 1985-ös BEK-dönt?nek. A Heyselt 1930-ban építették, korábban három (1958, 1966, 1974) BEK- és ugyanennyi (1964, 1976, 1980) KEK-dönt?t játszottak itt. A meccs idején sok helyen

omladozott, a botrány kirobbanása után a két szurkolótábor hatalmas k?darabokkal tudta dobálni egymást.
Hiába volt nyilvánvaló, hogy a létesítmény alkalmatlan egy ilyen súlyú és kiemelt kockázatú esemény megrendezésére, de az illetékesek nem változtattak a helyszínen. Peter Robinson, a Liverpool ügyvezet?je is próbált nyomást gyakorolni az illetékesekre, de mindhiába.
A biztonságiak és a jegyelosztás szervezetlensége
A legnagyobb hibát a jegyek elosztásánál, illetve a két szurkolótábor szétválasztásánál követték el a rendez?k. Az egyik kapu mögött két szektorban a Juventus hívei, vele szemben kett?be a liverpooliak kerültek. Az angolok melletti harmadik szektort semleges zónának, f?ként a belga szurkolóknak tartották fent. A két szektor között egy gyenge drótkerítés és néhány biztonsági próbált ügyelni a rendre.
Mivel Belgiumban rengeteg olasz származású is élt, így sokan jutottak a Juventus-hívek közül ebben a szektorban jegyhez. Az értékesítéssel foglalkozó utazási irodák gátlás nélkül adták el az olaszoknak a liverpooliak mellé szóló belép?ket.
A stadionba sem volt nehéz bejutni. A korabeli hírek szerint az egész nap italozó, a meccs idejére gyakorlatilag teljesen részeg szurkolók vagy a jegy nélkül érkez?k is simán átjutottak a biztonsági ellenörz? pontokon, így koraestére hatvanezren zsúfolódtak össze a lelátókon. Alan Kennedy elmondta, amikor a meccs el?tt kisétáltak, látták, hogy kevés a rend?r és a két szurkolótábor egymás mellett van: „Már órákkal a meccs el?tt arról beszéltünk, nehogy balhé legyen.”

1985. május 29., 19 óra 10 perc

A találkozó el?tt két brüsszeli ifjúsági csapat játszott meccset a dönt? két részvev?jének a szerelésében. A félid?ben a vörös mezesek 3-0-ra vezettek. Az els? komolyabb összecsapás akkor kezd?dött, amikor a másik csapat gólt szerzett. Körülbelül 19 óra 10 perckor indult az igazi csata. A stadionból leválasztott k?darabokat dobáltak át, petárdák és rakéták robbantak.
A pályán a meccset gyorsan lefújták. A feldühödött, részeg angol szurkolók könnyedén törték át a két szektort elválasztó drótkerítést, ekkor indították az olaszok felé az els? rohamot. Pánik tört ki, a Juventus-szurkolók próbáltak menekülni, de nem volt hova, a szektort lezáró k?falnak présel?dtek. Sokan próbáltak ezen átugorva kiszabadulni, a fal végül nem bírta nyomást és leomlott.
A helyszínen 38, a kórházban egy ember vesztette életét, az áldozatok között 32 olasz, 4 belga, 2 francia és egy ír állampolgár volt. A halottak mellett közel 600 embert szállítottak kórházba.
A botrány ezzel még nem ért véget. A szemközti oldalon helyet foglaló Juventus-drukkerek – látva a társaikat ért támadást és a tragédiát – elözönlötték a pályát, és a Liverpool tábora felé indultak revansot venni. Ekkor már a rend?rség is egyre nagyobb er?kkel próbálta megakadályozni a még nagyobb tragédiát és ha nehezen is, de sikerült az olaszokat visszaterelni a helyükre.
Mivel az UEFA illetékesei és a hatóságok attól tartottak, hogy a meccs elmaradása esetén végképp elszabadul a pokol, a dönt? lejátszása mellett döntöttek. A két csapatkapitány hangosbeszél?n próbálta lecsillapítani szurkolóit. A másfél órával kés?bb kezd?dött mérk?zést a Juventus nyerte meg 1-0-ra: Zbigniew Boniek buktatásáért egy vitatható 11-est fújt a svájci Diana játékvezet?, amit Michel Platini bel?tt.

A játékosok nem voltak tisztában a tragédia valódi mértékével, err?l Paolo Rossi, a Juventus akkor 28 éves csatára beszélt. „Ha tudtuk volna, valóban mi történt, nem lett volna önfeledt ünneplés a meccs után.”

Bruce Grobbelaar, a Liverpool akkor kapusa a lefújás után a Juventus edz?jéhez ment, és azt mondta neki: „Sajnálom, ami ma történt, sajnos a mi hibánk. A trófea legyen emlékm? a halottak tiszteletére.”

Több, akkor játszó olasz játékos is megemlítette, a mai napig nem büszke arra a gy?zelemre, Marco Tardelli például a rend?rség felel?sségét is felveti: „Ha kinyitják a szektor el?tti kapukat, nem omlik le a fal.”

Kitiltották a briteket Európa futballstadionjaiból

Hivatalosan csak az angol szurkolókat tették felel?ssé a tragédiáért, az UEFA ellen?re is ezt írta a jegyz?könyvbe. Az esemény szervez?i, a Heysel-stadion üzemeltet?i, a biztonsági és rend?ri er?k ellen soha nem indult nyomozás.

Május 31-én Margaret Thatcher miniszterelnök utasítására az angol szövetség valamennyi klub nevezését visszavonta az európai kupaküzdelmekb?l. Két nappal kés?bb az UEFA határozatlan id?re kizárta az angolokat, június 6-án pedig a FIFA az egész világra kiterjesztette a tilalmat, igaz, kés?bb ezt némileg enyhítette

A kizárás végül öt évig tartott. A Liverpool a korábbi határozat értelmében még plusz három évig nem vehetett volna részt európai kupameccseken, de ezt is egy évre csökkentették. Az öt év alatt összesen 17 angol klub maradt le a BEK, a KEK és az UEFA-kupa küzdelmeir?l.

Börtönbüntetés a huligánoknak

A brüsszeli tragédia után hiába próbáltak az angolok szigorítani a szabályokon, és megállítani a futballhuliganizmus terjedését, az 1989-es hillsborough-i tragédiának is meg kellett történnie, és újabb 96 embernek meghalnia, hogy végre radikális lépéseket tegyenek. Igaz, Sheffieldben a szervez?ket terhelte a felel?sség a tragédiáért.

A Heysel-katasztrófa után a brit rend?rség nagy er?kel nyomozott az elkövet?k ellen. A balhéról 17 perces filmet készítettek, amelyet bemutattak a tv-ben is, a gyanúsítottak fotóit az újságokban publikálták.

Végül 27 embert tartóztattak le emberölés vádjával, közülük többen kerültek már összet?zésbe a rend?rséggel korábban is a futballmeccseken elkövetett balhék miatt. Négy évvel kés?bb született ítélet az ügyben, 14 liverpooli szurkolót ítéltek el 3 évre, gondatlanságból elkövetett emberölés miatt. Sokuknál a büntetés felét végül elengedték, de máig tisztázatlan, hogy ki mennyi id?t ült le.

Az éjszaka, amelyet Brüsszel soha nem felejt el

A világszerte él?ben közvetített tragédia sokkolta a közvéleményt. A Juventus szurkolói máig nem emésztették meg, ahogy az olasz klub kezelte az eseményeket. Semmi nem tettek a tragédiában elhunyt drukkerek családjainak megsegítésére, nem emeltek emlékm?vet a halottak tiszteletére. A liverpooliak – amellett, hogy elismerték sajátjaik hibáját – azt sérelmezték, hogy soha nem indult vizsgálat a biztonsági er?kkel, illetve az UEFA helyszínt kijelel? bizottsága ellen, a jegyelosztással kapcsolatban.

Másutt azóta is rendszeresen emlékeznek. A 15 éves évfordulón az olasz válogatott tagjai egy-egy virágot helyeztek el (az akkor már Baldwin király-stadionra keresztelt és átépített) létesítményben. Öt éve emlékm?vet avattak fel a stadionnál, amelyen 39 ég? világit.

2005-ben, éppen a 20 éves évfordulón találkozott újra a két csapat a BL negyeddönt?jében. Liverpoolban a hazai szurkolók egy hatalmas él?képpel emlékeztek, amelyen az Amicizia (barátság, olaszul) felirat volt. A torinói visszavágón a Juventus-szurkolók viszont petárdákkal és rakétákkal támadtak az angolokra.

A Heyselben a tragédia után nem rendeztek több futballmeccset. Közel egy évtizeden át csak atlétikaversenyek voltak, 1995-ben lebontották a létesítményt. Helyén 1996-ban nyílt meg a Baldwin király-stadion.

http://focitortenelem.blogspot.hu

Ajánló